

DE WEG NAAR SUCCES MASTERCLASSREEKS

De Balie / Hogeschool van Amsterdam 2014-2015

CREATING TOMORROW

VOORWOORD

Voor u ligt een selectie van twaalf essays van studenten van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Deze essays zijn geschreven als eindopdracht van een bijzondere masterclassreeks die de HvA samen met De Balie heeft georganiseerd. Dit was het derde studiejaar waarin een selecte groep van excellente studenten uit alle domeinen is samengesteld om de lessen te volgen.¹ Tijdens deze masterclasses gaven zeven gastsprekers een introductie van hun carrière en passies - vaak verweven met elkaar. Vervolgens was er voor de studenten de gelegenheid om vragen te stellen. Er kwamen allerlei tips naar voren die deze veelbelovende studenten goed kunnen gebruiken bij het vormgeven van hun studie- en werkloopbaan en het bereiken van hun doelen.

Geïnspireerd door wat ze het afgelopen studiejaar hebben gehoord geven de studenten in deze essays hun visie op hoe de weg naar succes er volgens hen uit zou kunnen zien en welke factoren hierbij van belang zijn.

Graag wil ik De Balie bedanken voor de organisatie van deze reeks mooie bijeenkomsten en de studenten voor hun bijdrages en enthousiaste deelname. Daarnaast uiteraard een grote dankzegging aan Nienke Venema, Kajsja Ollongren, Alexandra van Huffelen, Ernst Veen, Mervynten Dam en Gijs Scholten van Aschat, die zich belangeloos en op openhartige wijze blootstelden aan het vragenvuur van de studenten.

Huib de Jong

rector HvA

1 Niet alle essays zijn opgenomen in deze uitgave. Voor een overzicht van de deelnemende studenten zie pagina 3

DEELNEMERS HVA

MASTERCLASS 2014-2015

Sophie van Alem
Sterre van den Berge
Cathelijn de Bruin
Ewout van Diemen
Alyn Donker
Eline Habers
Eric ter Heijden
Stijn Hendriks
Robbert Jongeneel
Kelsey Leijen
Sheniva Lindveld
Sophie Mei
Jelmer van Ommen
Damy Pieterse
Freija Rappoldt
Chinook van Schendel
Maaïke Taal

DE TWAALF GESELECTEERDE ESSAYS:

- 1 Marco Duinkerken
- 2 Shayan Hassan Golpay Ganio
- 3 Lonneke Kaag
- 4 Jip Groenendijk
- 5 Milou van Dommelen
- 6 Wietske Buruma – Van Seventer
- 7 Lucas Ruben Dickmann
- 8 Mazal van Arend
- 9 Geert Rus
- 10 Karin Elbers
- 11 Bas van Olffen
- 12 Thirza de Graaf

SUCCES IS (G)EEN PRIVILEGE

MARCO DUINKERKEN

Wij zijn generatie Y en we kunnen alles worden wat we willen. Alles! Als we ons best maar doen. Althans, dat is hetgeen wat ons wordt verteld, maar betekent dit dan ook dat iedereen uit onze generatie succesvol kan worden? Om die vraag te beantwoorden, zal eerst vastgesteld moeten worden wat we verstaan onder succes.

De subjectiviteit van het begrip 'succes' wordt zichtbaar wanneer we drie internationale definities voor succes met elkaar vergelijken. De Dikke van Dale omschrijft succes als *'iets dat goed afloopt'*. Het Amerikaans-Engelse woordenboek Merriam-Webster beschrijft succes als *'the fact of getting or achieving wealth, respect, or fame'* en de Britse Oxford Dictionary hanteert als definitie *'the accomplishment of an aim or purpose'*. Opvallend is hierbij het verschil tussen de Amerikaanse en Britse definities voor succes. Waar de Britten succes associëren met het bereiken van een doel, lijkt het voor de Amerikanen eerder gerelateerd te zijn aan welvaart, respect en roem. Heeft één van de twee woordenboeken het dan mis? De wetenschap zegt van niet.

Volgens de literatuur kan succes worden opgesplitst in 'extrinsiek succes' en 'intrinsiek succes'. Extrinsiek succes van een individu is zichtbaar voor de omgeving en toont zich in de vorm van salaris, promoties, autoriteit en macht. Intrinsiek succes is de mate waarin een individu tevreden is met zijn of haar carrière. Onderzoek heeft uitgewezen dat er tussen extrinsiek en intrinsiek succes geen (sterk)

verband is.¹ Een individu met een relatief hoog salaris en veel macht is dus niet per se meer tevreden met zijn of haar baan dan een individu met een laag salaris en weinig tot geen macht.

Het succes van een individu kan dus met twee maten worden gemeten. De mate waarin iemand tevreden is met zijn of haar baan en de hoeveelheid macht, autoriteit, promoties en hoogte van het salaris die aan zijn of haar baan vast zit. Hiermee wordt de beginvraag 'Kan iedereen uit generatie Y succesvol worden?' opgesplitst in twee vragen: 'kan iedereen intrinsiek succesvol zijn?' en: 'kan iedereen extrinsiek succesvol zijn?'. Met de definitie van de Britten in het achterhoofd, kan gesteld worden dat iedereen succesvol kan zijn. Wanneer iemand een zelf gesteld doel haalt, is diegene succesvol. Voor beide vormen van succes geldt echter dat hoe hoger de lat wordt gelegd, hoe meer factoren de kans van slagen zullen beïnvloeden. Dat brengt ons op de vraag die mij tijdens de masterclasses in De Balie heeft beziggehouden; wat vergt het om de top van succes te bereiken?

¹ Judge, T. A., Higgins, C. A., Thoresen, C. J., & Barrick, M. R. (1999). *The big five personality traits, general mental ability, and career success across the life span. Personnel psychology, 52(3), 621-652.*

In de psychologie wordt er gesproken over de Big Five¹ *neuroticisme*, *extraversie*, *openheid voor ervaring*, *inschikkelijkheid* en *zorgvuldigheid*. Vijf persoonlijkheidsfactoren die invloed hebben op de mate van succes die een persoon kan bereiken. Hierbij is *neuroticisme* de mate van stressbestendigheid, zelfvertrouwen en geestelijke labiliteit. *Extraversie* betreft hoe sociaal vaardig, dominant, ambitieus, assertief en avontuurlijk een persoon is. *Zorgvuldigheid* bevat in hoeverre een individu resultaatgericht, zelfstandig en geordend werkt. *Openheid voor ervaring* omvat hoe open iemand staat voor (filosofische) ideeën en hoe fantasierijk, autonoom en 'nonconforming' de gedachtegang van een individu is. *Inschikkelijkheid* richt zich op de mate waarin iemand vertrouwt op anderen, zorgzaam is voor anderen maar ook hoe goedaardig, zachtaardig en vrolijk diegene is.

Onderzoek² heeft aangetoond dat personen die hoog scoren op *zorgvuldigheid* een hoge mate van intrinsiek succes bereiken. Extrinsiek succes wordt volgens hetzelfde onderzoek veelal behaald door personen die laag scoren op *inschikkelijkheid* en hoog scoren op *emotionele stabiliteit*, *extraversie*, *nauwgezetheid* en *openheid voor ervaring*. Daarmee lijkt het erop dat de top bereiken niet iets is wat een persoon zelf volledig in de hand heeft. Hoewel een individu kan werken aan een werkhouding, is het de vraag in hoeverre de overige factoren veranderd kunnen worden.

Rondom onmacht en de kans op succes gaat Melinda Gates nog een stap verder in haar 'commencement speech' aan Stanford University: "*Bill worked incredibly hard and took risks and made sacrifices for success. But there is another essential ingredient of success, and that ingredient is luck – absolute and total luck. When were you born? Who were your parents? Where did you grow up? None of us earned these things. They were given to us.*".

Nienke Venema voegde tijdens de masterclasses ook huidskleur, lengte, geslacht en demografie toe aan de geluksfactoren die de weg naar de top beïnvloeden.

² Judge, T. A., Higgins, C. A., Thoresen, C. J., & Barrick, M. R. (1999). The big five personality traits, general mental ability, and career success across the life span. *Personnel psychology*, 52(3), 621-652.

Op persoonlijkheidsfactoren en geluksfactoren na, begint de top van succes volgens Alexandra van Huffelen bij hard werken en niet klagen. Daarbij is het volgens haar belangrijk om vrienden en familie te hebben die een spiegel voor kunnen en durven te houden. Mervyn ten Dam vult daarop aan dat succes niet alleen behaald kan worden, maar dat men daarvoor moet samenwerken. Simpelweg omdat iemand niet alles alleen moet willen doen. Daaraan voegde Ernst Veen toe dat daarbij gezorgd moet worden dat de droom van succes ook de droom van de omgeving moet worden om zo de nodige hulp te kunnen krijgen. De laatste

tip voor succes kwam niet uit de mond van een van de gastsprekers zelf, het was hetgeen wat zij gemeen hadden. Zij stonden aan de top terwijl zij iets deden dat verweven was met hun passie, wat het harde werk ongetwijfeld zal hebben gecompenseerd.

Bestaat de weg naar de top van succes dus alleen maar uit geluk? Nee, naar mijn mening bepaalt geluk slechts hoe lang en steil deze weg is. Niet iedereen zal het einde van de weg halen, maar iedereen kan en moet deze metaforische weg bewandelen voordat hij of zij zich aan de top kan bevinden.

C'EST LE TON QUI FAIT LA MUSIQUE

SHAYAN HASSAN GOLPAY GANI

Tijdens mijn eerste studiejaar keek ik naar een documentaire over René van der Gijp, waarin hij werd geïnterviewd door Fons de Poel. Ik ben gefascineerd door zijn relativiseringsvermogen en hoe hij zaken vanuit een ander perspectief belicht. Het volgende citaat is mij bijgebleven: 'Ik denk werkelijk dat om iets te bereiken hé, dus zeg maar om iets dat kan dan zijn weet ik veel directeur van Shell of directeur van Philips, zijn maar twee dingen belangrijk Fons. Talent en geluk en weet je wat nou het leuke van die twee dingen is? Daar kan je niet veel aan doen. Talent heb je of heb je niet en geluk heb je of heb je niet'.¹ Ik gebruik deze speech regelmatig om met een vleugje sarcasme op succes te proosten, onder het genot van een goed glas.

Wat is succesvol? Wanneer heb je een succesvolle carrière? Welke eigenschappen heb je nodig om succesvol te zijn? Is succes een afhankelijke van talent en geluk? Is succes überhaupt een afhankelijke van een aantal factoren? Het zijn filosofische vragen die mij altijd al geboeid hebben. De masterclasses van Nienke Venema, Alexandra van Huffelen, Mervyn ten Dam, Kajsja Ollongren en Ernst Veen in De Balie hebben geholpen om antwoorden te formuleren op deze vragen. Dit essay is het ijkpunt om de volgende stelling te verdedigen: 'Passie, doorzettingsvermogen en de juiste houding zijn de componenten voor een succesvolle carrière'. Het is geen stelling uit een boekje, maar wel mijn perceptie die gevormd is op basis van waarnemingen en wat psychologie van de koude grond.

'Je bent wat je maakt'. Dat zijn de woorden waarmee Mervyn ten Dam (oprichter van het reclamebureau Achtung) zijn masterclass begon. Het zijn essentiële woorden, omdat niet iedereen zijn passie kan uitoefenen in het gekozen werkveld. Het werk van het reclamebureau werd met trots gepresenteerd. Hetzelfde viel mij op bij Ernst Veen (oud-directeur van de Nieuwe Kerk),

het enthousiasme waarmee hij over zijn projecten vertelt en dat is aanstekelijk. Passie is een component voor een succesvolle carrière, het gaat er namelijk om dat je positieve energie krijgt van je inzet en resultaten.

Je mag iemand wel als een fenomeen bestempelen als hij zonder bachelordiploma wordt toegelaten op Harvard. Hoe krijg je zoiets voor elkaar? Joe Flom zou het volgende antwoord geven: 'waarom? Ik schreef een brief waarin ik uitlegde waarom ik het beste was sinds de uitvinding van de paperclip'²

De uitspraak van Flom is typerend voor mensen die de creativiteit hebben om buiten beleidskaders, procedures, politieke agenda's en regels te denken. Ik ben onder de indruk van deze mensen, zij laten zich niet belemmeren door hindernissen en beschikken over doorzettingsvermogen. Zij denken in oplossingen en zijn bereid om nieuwe dingen te proberen. Het is makkelijk om in je comfort zone te blijven, maar daar stagneert

2 Gladwell, M. (2008). *Uitblinkers, Waarom sommige mensen succes hebben en andere niet*, Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij Contact. Geraadpleegd op 19 mei 2015.

◀ 1 TV uitzending op NPO

De Poel, F. (Presentator). (2011, 6 juni). René van der Gijp [Videobestand] [TV-uitzending].

In Profiel. Geraadpleegd op 19 mei 2015, van http://www.npo.nl/profiel/06-06-2011/KRO_1455463

je ontwikkeling. Deze les werd onderschreven in de masterclass van Nienke Venema (directeur van de Stichting Democratie en Media). Ik ben optimistisch en zie uitdagingen als kansen, daarnaast zie ik tegenslagen als leermomenten. Hierdoor kan er relatief weinig fout gaan en daarom beschouw ik doorzettingsvermogen als een van de componenten voor een succesvolle carrière.

Ik ben al een tijdje gecharmeerd van de serie Suits waarin topadvocaat Harvey Specter elke situatie correct inschat en naar zijn hand zet. Robert Sternberg omschrijft praktische intelligentie als: 'weten wat je tegen wie moet zeggen, weten wanneer je het moet zeggen, en weten hoe je het zo effectief mogelijk moet zeggen'.³ In mijn optiek is de juiste houding de belangrijkste component om succesvol te zijn, al noemt Sternberg het praktische intelligentie. Ik kan er oprecht van genieten wanneer iemand de juiste toon weet te vinden om een boodschap over te brengen. Hiervoor refereer ik naar de masterclass van Alexandra van Huffelen (algemeen directeur van het GVB). De tien tips die zij gaf zijn de componenten van de juiste houding. Het bijzondere aan deze masterclass was het raken van de juiste snaar. Hiermee wil

ik de andere gastsprekers overigens niet te kort doen. Het optreden was afgestemd op het doel van de masterclasses, het aanwezige publiek en de toegevoegde waarde voor datzelfde publiek. Haar optreden en tien tips kunnen in één zin worden samengevat: *c'est le ton qui fait la musique*. Het gaat er niet om wat er gezegd wordt, maar om hoe het gezegd wordt.

Kortom er zijn componenten om een succesvolle carrière te verklaren. In mijn beleving gaat het om passie, doorzettingsvermogen en de juiste houding. Toch is het moeilijk om dit aannemelijk te maken. Simpelweg omdat alle mensen verschillend zijn en hun eigen ambities hebben. De opvattingen over een succesvolle carrière lopen ook uiteen. Zet twee topadvocaten tegenover elkaar en je kunt op basis van resultaten bepalen wie er succesvoller is. Zet dezelfde topadvocaat tegenover een vrachtwagenchauffeur en je krijgt een andere discussie. De juiste vraag is belangrijker dan het antwoord. Waarom wil je aan het eind van de dag succesvol zijn? De vrachtwagenchauffeur in kwestie doet alles binnen zijn kunnen om voor zijn naasten te zorgen. Maakt dit hem minder succesvol dan de topadvocaat? Nee, ze werken voor hetzelfde doel, maar spelen hun wedstrijd in een andere arena.

³ Gladwell, M. (2008). *Uitblinkers, Waarom sommige mensen succes hebben en andere niet*, Amsterdam/Antwerpen: Uitgeverij Contact. Geraadpleegd op 19 mei 2015.

Toen Rijkman Groenink bij de ABN AMRO begon, werd hem naar zijn ambities gevraagd. Zijn antwoord luidde: 'nou, mijn ambitie is om de voorzitter van de raad van bestuur te worden'⁴ Hij werd waarschijnlijk voor gek verklaard, maar het is hem gelukt. Het zou een belediging zijn om mijn vrienden Ivo Bouts en Aki Mataw niet te noemen in dit stuk. Wij romantiseren succes vaak met het werken in de top van het bedrijfsleven gepaard met een hoop luxeproblemen, die ik jullie als lezers zal

besparen. Er is niets mis met onze ambities. Wij zetten zo hoog mogelijk in en zien wel waar het schip strandt. Succesvol worden in je carrière is één ding, er nuchter onder blijven is de prijs die je betaalt om succesvol te blijven. Dat is de reden waarom ik met het vleugje sarcasme uit de eerste alinea proost op onze succesjes.

⁴ Huys, T. (Presentator). (2012, 10 januari). *Rijkman Groenink [Videobestand] [TV-uitzending]. In College Tour. Geraadpleegd op 19 mei 2015, van: <http://collegetour.ntr.nl/page/detailreacties/790296/Rijkman%20Groenink>*

DE WEG NAAR SUCCES

LONNEKE KAAG

Wat is succes eigenlijk, en wanneer is iemand succesvol? Succes wordt in de Dikke van Dale beschreven als een goede afloop, uitkomst of uitslag¹ (1). De definitie is vooral gericht op vaardigheden, je hebt succes als je een goed cijfer behaald. Als je een goede baan weet te bemachtigen, als dat project goed loopt waarmee je al zo lang bezig bent. Maar wanneer kun je zeggen dat je succes hebt? Je bent pas succesvol als je je succes kunt delen met anderen. Toch is het delen van successen heel normaal, maar de weg daar naar toe zie je niet.

FACEBOOKPAGINA'S

Nienke Venema vertelde in haar optreden veel over haar weg naar succes. Een deel van haar optreden is mij vooral bijgebleven. *“Mensen willen liever niet laten zien dat ze hard werken om iets te bereiken”*. Dit is in elke levensfase van toepassing. Als zakenvrouw of -man, maar ook als student want dat tentamen waar je een negen voor hebt gehaald, daar had je eigenlijk helemaal niet zo veel voor gedaan. Het is niet 'gebruikelijk' om te zeggen dat je eigenlijk al een maand aan het leren en zwoegen bent. Tegenwoordig leven we in een resultaatgerichte maatschappij, waar dit aan bij draagt. Het gaat niet om hoe je ergens bent gekomen, maar wat het je heeft opgeleverd, het eindresultaat.

Maar waarom zijn er zo weinig mensen die hun tegenslagen laten zien? Een mens die alleen maar succes, lijkt te hebben is saai. Het wordt eenzijdig. Iemand die alleen zijn successen toont, is te vergelijken met een Facebookpagina. Je toont alleen de leuke en gezellige momenten en laat alleen je topprestaties zien. Bang om te denken dat jouw leven anders niet 'leuk' genoeg is. Door de huidige maatschappij is het bijna beangstigend om fouten te maken. Fouten maken wordt vaak met iets negatief geassocieerd en in

veel gevallen zijn er sancties aan verbonden.

Tegenslagen worden vaak gezien als persoonlijk falen, waardoor je dit zo snel mogelijk wilt vergeten of wegstoppen. Veel tijd om te leren van je fouten wordt er niet gegeven of mensen gunnen het zichzelf niet.

Op de weg naar succes is het meer dan normaal om fouten te maken. Bijna niemand kan alles in één keer goed doen. Maar juist om succesvol te worden, is het belangrijk om van tegenslagen en kritiek te leren. Je moet je niet uit het veld laten slaan door tegenslagen. Als iets in eerste instantie niet lukt, ga dan eerst wat anders doen. Hierdoor maak je groei door, waardoor het mogelijk de volgende keer wel lukt. Stephen Covey is een Amerikaanse auteur die een boek heeft geschreven over de 7 eigenschappen om succesvol te worden. Eén van deze eigenschappen gaat over het bijsturen en leren van tegenslagen. Deze eigenschap luidt: 'begin met het doel voor ogen'. Covey beschrijft dat succes behaald kan worden, als je vooraf maar goed bedenkt wat je wilt bereiken. Op de weg naar het succes zul je verschillende tegenslagen tegenkomen, maar door je op het einddoel te focussen, is het mogelijk om dit te behalen, om bij te sturen waar nodig en om positief te blijven.

◀ 1 Van Dale. <http://www.vandale.nl/opzoeken?pattern=succes&lang=nn#.VV3R4pPtmko> (geraadpleegd 17 mei 2015)

lemand die het einddoel uit het oog verliest, zal halverwege hoogstwaarschijnlijk afhaken. Iets doen wat niet leuk is of niet lukt, motiveert niet. Indien je je dan niet kan realiseren dat dit voor een groter doel is, wordt het bereiken van succes zeer moeilijk². Naast het inzien van het einddoel is het belangrijk om op de weg naar succes voorbijkomende kansen juist te benutten. Met het doel voor ogen zul je anders naar je omgeving en tegenslagen kijken. Om succesvol te worden is het belangrijk om je te

realiseren dat er altijd en overal kansen liggen. Je moet ze alleen zelf aangrijpen. Bob Proctor beschreef dit mooi als: *"ik ben in mijn leven ontelbare keren op het juiste moment op de juiste plaats geweest. Ik heb het me alleen niet gerealiseerd"*³.

SUCCES IS GEEN TOEVAL

Concluderend kan er toch wel gezegd worden dat succes geen rechte lijn is naar de top.

Succes behaal je niet zomaar. Ieder mens faalt wel eens op de weg naar succes. Succes komt

² Bob Proctor Coaching. <http://bobproctorcoaching.com/> (geraadpleegd 18 mei 2015)

³ Covey SR. *The 7 habits of highly effective people*. Simon & Schuster: ZP; 2013

bijna niemand zomaar aanwaaien. Succes komt met vallen en opstaan, en er dan voor kiezen om door te gaan. Succes bereik je niet via de A2, succes bereik je via die veel te lange weg, met kronkels, bochten, smalle steegjes, hoge bergen en diepe dalen. Als je dat hebt doorstaan, vertelt menig mens in deze resultaatgerichte maatschappij dat de A2 een prima weg is om te rijden.

Want die vrouw die locoburgemeester van Amsterdam is, die man die grote reclames maakt voor Vodafone en de directrice van de GVB hebben allemaal tegenslagen gekend en ze hebben er allemaal hard voor moeten werken om te komen waar zij nu zijn, maar als je ze tegenkomt zie je dat niet. Voor de buitenwereld zijn al deze mensen Facebookpagina's.

HET SUCCES VAN EEN AMSTERDAMSE VERPLEEGKUNDE STUDENT

JIP GROENENDIJK

Stelling: succes is niet alleen het behalen van een top functie vanuit een bevoorrechte omgeving, maar ook het realiseren van ambities van een hbo student met een minder bevoorrechte komaf.

Om succesvol te worden moet je hard werken¹. Uit de masterclasses kwam er een rode draad tot het behalen van succes naar voren. De manier waarop meerdere sprekers dit hebben bereikt is door het behalen van een universitaire diploma, het liefst aan een elitaire buitenlandse universiteit, met daarbij het opbouwen van een sterk sociaal netwerk middels onder andere een studentenvereniging.

Ik ben een verpleegkundestudent die 23 jaar geleden is geboren in de stad Amsterdam. Als klein meisje had ik als toekomstbeeld dat ik moeder wilde worden. De toekomst zal uitwijzen of ik dit word, of ik hierin succesvol word des te meer. Sinds 3 jaar is mijn visie op de toekomst aangevuld. Ik wil de beste verpleegkundige worden die een patiënt zich kan wensen. Dat ik hierbij uitga van de wens van de patiënt is kenmerkend voor mijn karakter. Ik plaats andere belangen altijd voor die van mijzelf. In de laatste masterclass ben ik geïnspireerd door de woorden van rector Huib de Jong. *“In eerste instantie ben jijzelf het belangrijkste”*². Op dit moment loop ik stage op een verpleegafdeling waar ik het niet naar

mijn zin heb. De inspirerende woorden van Huib hebben ervoor gezorgd dat ik bij mijzelf ben nagegaan wat ik zelf nou belangrijk vind, of ik nog achter mijn eigen keuzes sta en of ik bezig ben met het uitvoeren van dingen die mij gelukkig maken. Het zorgen voor patiënten, en daarbij comfort en zorg bieden om hun dag een beetje beter te maken, is voor mij het doel waarmee ik het verpleegkunde vak uitoefen. Dat de stage afdeling zelf tegen valt wil ik niet in de weg laten staan voor mijn latere succes. Hierbij ben ik nagegaan dat mijn uiteindelijke doel gelijk blijft en daardoor kies ik iedere dag zelf weer om de stage te lopen. Het behalen van succes doe je naast hard werken en jezelf zijn door op te vallen, *“koop nooit je kleding bij een keten als de H&M”*³. In mijn ogen is dit een opvallende uitspraak tegen een zaal vol studenten waarbij naar mijn idee 50% van de aanwezige kleding aanheeft van het desbetreffende kledingmerk. Mij als verpleegkundige laten opvallen zal niet liggen aan de manier waarop ik mij kleed, aangezien iedereen een uniform draagt. Des te meer gaat het over de inhoud van mijn werk en de manier waarop ik mij presenteer.

1 Jamie Anderson: 'Succesvol worden is niet ingewikkeld'. Management team. 15 april 2013. <http://www.mt.nl/479/76263/dossier-mt500/jamie-anderson-succesvol-worden-is-niet-ingewikkeld.html> (Geraadpleegd 20- 05-2015)

2 Citaat Huib de Jong tijdens de Masterclass op 20 mei 2015.

3 Citaat van Alexandra van Huffelen tijdens de Masterclass op 19 december 2015.

*“Zelfvertrouwen zorgt ervoor dat je meer gedaan krijgt.”*⁴. Dit zelfvertrouwen haal ik uit het toewerken naar mijn doel. Waar in ik mijn eigen dromen volg en de passie voor verpleegkunde koester. Dit probeer ik tijdens mijn dagelijkse werkzaamheden als verpleegkunde student uit te stralen. Uit de verschillende masterclasses heb ik meegekregen dat er niet een route is die leidt tot een succesvolle carrière. De keuzes die je gaande weg maakt zullen je uiteindelijke doel beïnvloeden, maar af en toe een weg inslaan die je niet voor ogen had kan ook tot de mooiste ervaringen leiden. Het behalen van succes is relatief. Een topfunctie uitoefenen betekent niet dat je succesvol bent en het behalen van een HBO diploma kan juist een goede weg zijn naar je eigen succes. Hierbij is een universitair diploma zeker geen vereiste. Dat bewees Mervyn ten Dam tijdens zijn masterclass, een zeer succesvol reclameman met een HBO-geschoolde achtergrond. Om studenten te stimuleren bij hun weg naar succes kan de Hogeschool van Amsterdam ervoor zorgen dat de student zich niet alleen ontwikkelt binnen het beroepsprofiel, maar ook in hun communicatieve ontwikkeling.

4 *Citaat burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan tijdens de stadsdeelbespreking in Amsterdam Noord op 22 mei 2015.*

Dit draagt bij aan het behalen van je doelen⁵. Naast deze kenmerken voor het nastreven van succes wordt er ook veel geschreven over de kenmerken die een succesvol ondernemer heeft. Het kenmerk dat er voor mij uitspringt is *“Ze besteden de meeste tijd aan het najagen van wat ze daadwerkelijk kunnen vangen”*⁶. Ik denk dat deze zin aansluit op hoe je je hele loopbaan het beste kunt indelen. Zorg er in eerste instantie voor dat je je doelen en ambities haalbaar maakt en ga er niet meteen vanuit dat je direct een einddoel kunt behalen. Het nastreven en uiteindelijk behalen van je ambities is voor mij uiteindelijk de formule voor succes, vanuit welke positie je ook begint.

5 *Wat is het kenmerk van succesvolle mensen? Irene Fleur. 20 Maart 2015.*

6 *7 kenmerken van succesvolle ondernemers. Telegraaf 15 mei 2015*

SUCCES, IS HET NIET EEN KWESTIE VAN GELUK?

MILOU VAN DOMMELEN

“Op het moment dat ik iets niet kon, namelijk studeren, ging ik iets doen wat ik wel kon: mijn hart volgen” (N. Venema, persoonlijke communicatie, 12 november 2014). ‘Het volgen van je hart is de sleutel tot succes’ het uitgangspunt dat geregeld werd aangehaald in de masterclasses. Voor mij is het een onderdeel van succes, maar is het ook een kwestie van geluk. Of ‘toeval’, want waarom heeft de één wel succes en de ander niet? Dit is iets wat zangeres Anouk terecht aankaartte tijdens een uitzending van college tour waar zij te gast was (College Tour, 2014). Waarom heeft zij het wel gehaald en enkele van haar vrienden met talent die hun hart volgen en doorzettingsvermogen hebben, niet? “Geen idee, maar waarschijnlijk is het gewoon geluk”, aldus Anouk (College Tour, 2014). Ze geeft dan ook niet de ‘standaardtips’ die vaak gegeven worden, zoals het volgen van je hart. Dat is namelijk geen garantie voor succes.

Persoonlijk denk ik dat het wel of niet behalen van succes afhankelijk is van verschillende factoren, maar dat geluk er zeker één van is. Ik zal op enkele andere factoren verder ingaan. Doorzettingsvermogen is één van de andere factoren die zeker van belang is, net als lef. Verder is het hebben van sociaal en cultureel kapitaal (Bourdieu, 1989) een factor die bij kan dragen aan succes. Dit is ook wat Alexandra van Huffelen in de tweede Masterclass aangaf (A. van Huffelen, persoonlijke communicatie, 17 december 2014). Ze lichtte toe dat je vooral een netwerk moet opbouwen van relevante personen, dit ook wordt onderschreven door Cross en Thomas (n.d.).

Mervyn ten Dam (persoonlijke communicatie, 28 januari 2015) gaf aan dat hij onderwijs als belangrijk element naar eventueel succes ziet. Hij merkt in zijn organisatie dat de werknemers uit Scandinavië creatiever en vrijer zijn. Dit komt volgens Mervyn door het verschil in de onderwijssystemen. In Nederland is het onderwijssysteem namelijk net een fabriek waarin iedereen in hetzelfde bakje terecht komt: “wanneer het onderwijs het kind centraal zou stellen en een combinatie van vrije ruimte en vaste dingen geeft, dan is er ruimte voor creativiteit. Laat ze zelf docenten kiezen en kijk per individu wat diegene nodig heeft. Geef ze de verantwoordelijkheid en laat ze op hun

bek gaan, dat geldt ook voor medewerkers in een organisatie. Pas dan komen er verrassende, innovatieve en succesvolle ideeën” (M. ten Dam, persoonlijke communicatie, 28 januari 2015).

Mijn visie komt overeen met die van Mervyn ten Dam. Het onderwijs maakt nu veel creativiteit stuk, doordat er niet gedifferentieerd wordt. Als iedereen hetzelfde doet of is, hoe kun je dan onderscheiden? En hoe kun je dan ooit succesvol worden? Succesvolle teams hebben juist mensen die van elkaar verschillen? Tenminste, dat wordt gesteld door Belbin.(1993); Bibo, Derksen.& van der Heide.(2011); van der Schoor.& van de Wiel.(2013).

Ik geloof oprecht dat een team waarin iedereen hetzelfde is, gedoemd is te mislukken. De kans op tunnelvisie is veel groter en de kans op out of the box denken is kleiner. Samenwerken met anderen is veel waardevoller. Dat werd ook duidelijk voor Marc Lammers (Lammers.& Hendrickx,.2010) tijdens zijn carrière als bondscoach van de Nederlandse hockey dames, die in 2004 Olympisch zilver en in 2008 Olympisch goud veroverde. Hij keek buiten de kaders. Bij Anky van Grunsven ging hij op bezoek, waarna hij met het idee van koelvesten kwam voor de hockey dames. Bij de spelen in Beijing in 2008, waar het overdag op het veld 45 graden was, gebruikte

Anky koud water na de training om haar paarden af te koelen. Voor paarden werkt het, dus waarom niet voor mensen?

Maar simpelweg de ander kopiëren werkt niet.

Waar Microsoft, Sony en nog vele anderen de fout maakten om Apple na te doen (Isaacson, 2011), deden veel hockey teams uit andere landen op de Olympische Spelen van 2008, dat volgens Lammers ook (Lammers & Hendrickx, 2010).

Zij lopen volgens Lammers stappen achter en kopiëren ook 'kinderziektes' waardoor zij vaak eerder een achterstand oplopen dan dat ze inlopen. Blijf de ander een stap voor, dat is dan ook tip nummer vijf van Alexandra van Huffelen (A. van Huffelen, persoonlijke communicatie, 17 december 2014). Door te innoveren, een divers team te hebben waarin de spelers allemaal anders zijn - als persoon en in ervaring -, door uit te proberen en grenzen op te zoeken behaalde de hockeydames goud op de Olympische spelen van 2008 (Lammers & Hendrickx, 2010).

Ik geloof dat het werken vanuit de Golden Circle van Sinek (2009) bij kan dragen aan succes. De Golden Circle bestaat uit drie cirkels. De middelste cirkel staat voor *why*. Waarom doe je het? Wat is je drijfveer? Hierna komt *how*. Oftewel: hoe breng je deze 'why' in praktijk. De derde en laatste cirkel is *what*. Wat doe je precies? Apple gebruikt bijvoorbeeld ook deze cirkel voor hun

succes. Het bedrijf begint in het midden van de cirkel bij de 'why'. Als ze dit niet zouden doen, waarom zou de klant dan specifiek een Apple laptop kopen? Het bedrijf maakt dan goede computers ('what') met een mooi, gebruiksvriendelijk design ('how'), maar de visie van het bedrijf moet worden verteld. Deze is voor Apple namelijk het anders denken waardoor de status quo wordt uitgedaagd. Dit doen ze door producten te maken met een mooi design en een makkelijk gebruik ('how') wat computers zijn ('what'). De producten dragen de visie uit (Sinek, 2009). Ik denk dat het belangrijk is dat alles wat je doet vanuit je visie komt en die uitdraagt. Wanneer je passie hebt voor wat je doet, is dat inspirerend en raken mensen geïnteresseerd (van Wingerden & van de Laak, 2012).

Een kant en klaar stappenplan om succesvol te worden heb ik niet. Wel denk ik dat je onder andere innovatief en kritisch moet blijven. Dat je doorzet en je vanuit je passie werkt. En dit zijn slechts een paar factoren die je succes kunnen beïnvloeden. Maar ik denk dat geluk bovenal je succes beïnvloedt. Was je bijvoorbeeld ook succesvol geworden als je was geboren in een armer land? Is waar je geboren wordt niet ook al geluk?

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Belbin, R.M. (1993). *Team roles at work*. Oxford, Engeland: Butterworth-Heinemann.

Bibo, L., Derksen, K., & Heide, van, der, S. (2011). *Leren? Ik werk liever! Werkboek voor performanceverbetering in organisaties*. Den Haag, Nederland: Performa Uitgeverij B.V.

Bordieu, P. (1989). *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*. Amsterdam, Nederland: van Gennep.

Cross, R. & Thomas, R. (n.d.) *A smarter way to network*. Geraadpleegd op 3 maart 2015 van [https://intranet.doo.hva.nl/studiedelen/2000MOB211/1415/Documents/Artikelen%20en%20aanvullende%20documenten%20per%20les/1.%20Introductie%20en%20thema%20Ondernemerschap/A%20Smarter%20Way%20to%20Network,%20Harvard%20Business%20Review,%20p.1-6%20\(4%20steps%20to%20buidling%20a%20better%20network\).pdf](https://intranet.doo.hva.nl/studiedelen/2000MOB211/1415/Documents/Artikelen%20en%20aanvullende%20documenten%20per%20les/1.%20Introductie%20en%20thema%20Ondernemerschap/A%20Smarter%20Way%20to%20Network,%20Harvard%20Business%20Review,%20p.1-6%20(4%20steps%20to%20buidling%20a%20better%20network).pdf)

College Tour (2014, november, 7) *Anouk* [Video file]. Geraadpleegd van <http://collegetour.ntr.nl/page/detailreacties/790374/anouk>

Isaacson, W. (2011). *Steve Jobs*. Houten, Nederland: Spectrum.

Lammers, M. & Hendrickx, T. (2011). *Yes! Een crisis*. Utrecht, Nederland: Tirion Uitgevers.

Schoor, J. van der & G. van de Wiel (2013). *Teams van de toekomst*. Den Haag, Nederland: Academic Service.

Sinek, S. (2009). *Start with why: how great leaders inspire everyone to take action*. New York, (NY): Penguin Group.

Wingerden, van, J., & Laak, van, de, B. (2012) *Passie, energie, prestatie. De kracht van werken met bevolegenheid*. Amsterdam, Nederland: Pearson Benelux.

DE SLEUTEL NAAR ~~UITERLIJK~~ INNERLIJK SUCCES!

WIETSKE BURUMA-VAN SEVENTER

Ik zal bewijzen dat ik het heus wel kan!' is een van de gedachten die mij vroeger dreef. Iemand die zei dat ik het niet kon, was de motivatie om te bewijzen dat het me wel lukte. Ik had een enorme drang om te presteren; hoge cijfers halen, net iets meer doen, moeten uitblinken.... Aan wie wil ik eigenlijk iets bewijzen? Is het willen of eigenlijk gezegd moeten presteren wel de sleutel naar succesvol zijn? Er zijn talloze voorbeelden te noemen van topmensen die kosten wat kost het succes nastreefden, maar daardoor juist ten onder gingen. Uit het willen presteren, blijkt wel het doorzettingsvermogen dat je moet bezitten om er te komen. Echter, om de top te bereiken is er veel meer nodig dan doorzettingsvermogen.

Ernst Veen vertelde in de masterclass vol overgave over de Hermitage. Ook al heb ik weinig met kunst, toch voelde ik het enthousiasme oplaaien in mezelf. Hoe kan het toch dat het mij ineens zo enthousiast maakte? Het sleutelwoord: passie! Volgens zijn eigen woorden: *“als je ergens enthousiast over bent kun je het uitdragen”*. Passie wordt talloze malen aangewezen als de sleutel van succes. Richard St. John (2011) deed jarenlang onderzoek naar de eigenschappen die succesvolle mensen gemeen hebben. Passie staat hierbij op nummer één. Succesvolle mensen houden van wat ze doen¹. Passie geeft de energie om hemel en aarde te laten bewegen om het doel te bereiken en om andere mensen mee te krijgen.

Die energie zal je nodig hebben. Wie denkt dat mensen aan de top door hun talent zover gekomen zijn komt bedrogen uit. Zoals Alexandra van Huffelen zei: *“Je moet hard werken en niet zeuren”*. Het is een kwestie van veel uren maken, oefenen en inzet. De beste musici en topsporters zijn zo goed, juist

omdat ze er heel veel tijd in steken. Igone de John, eerste soliste van het Nationaal ballet, is ook niet ineens top ballerina geworden zonder er heel hard voor te werken. Je kunt het talent wel in de genen hebben zitten, maar het is vooral een kwestie van zweet en tranen (Yperen, 2008).

Je kunt nog zo hard werken, maar hierbij moet je wel het vermogen hebben om te kunnen redeneren bijvoorbeeld of een bepaalde aanpak wel werkt. Volgens Ralf Knegtmans (2008) hebben succesvolle mensen gemeen dat ze het vermogen hebben om (snel) te leren. Ze dagen zichzelf uit door zelf invulling te geven aan hun leeromgeving, zodat ze continue geprikkeld worden om te leren. Dit kan op verschillende manieren. Marvyn ten Dam gaf het volgende voorbeeld: *“Werk samen met diegene waar je in eerste instantie niet mee samen zou willen werken.”*

Waar geleerd wordt, worden fouten gemaakt. Mensen aan de top doen dus heus niet alles goed, maar vallen ook af en toe op hun neus

1 Knegtmans, R. (2008) *Toptalent, de 9 criteria van toptalent*. Amsterdam: Boom uitgevers; Lookeren, F. van. (2010) *Het geheim van een succesvolle carrière*. Op 19 mei 2015 geraadpleegd op <http://www.intermediar.nl/carriere/doorgroeien/carriere-ontwikkeling/het-geheim-van-een-succesvolle-carri%C3%A8re>; Nelis, H. & Sark, Y. van. (2002) *Over de top*. Utrecht: Kosmos Uitgevers B.V.; Segne, P.M. (1992) *De vijfde discipline. De kunst en praktijk van de lerende organisatie*. Scriptum books: Schiedam; St John, R. (2011) *8 to be great, de 8 eigenschappen die succesvolle mensen met elkaar gemeen hebben*. Den Dolder: Delfra Publishers For Succes BV; Yperen, N.W. van. (2008) *Over bloed, zweet en tranen*. Business, 2008 (maart) p. 2.

(Lookeren, 2010). Steve Jobs, de oprichter van Apple, kende diepe dalen en lang niet alles wat hij bedacht veranderde in goud. Maar succesvolle mensen geven niet op. Ze beheersen het professioneel meesterschap. De afstand tussen de werkelijkheid en de te behalen visie zetten ze om in creatieve spanning. De bron om energie uit te putten om te leren en de hobbels te overwinnen (Segne, 1992).

In mijn tweede en derde jaar van de opleiding om docent te worden, heb ik ook diepe dalen gekend. Lesgeven aan een stel mavo pubers viel niet mee, maar ik had een missie. Een docent worden die met passie en vol zelfvertrouwen voor de klas zou staan. Precies deze voor mij moeilijke leerlingen hebben mijn hart gestolen. Daar, buiten mijn gebaande paden, heb ik het meest geleerd. Oftewel zoals Nienke Venema dit treffend verwoorde: *“out of the comfort zone is where the magic happens.”*

Lang niet alle mensen met passie, doorzettingsvermogen, hard werken en een lerend vermogen bereiken de top. De juiste connecties, afkomst, kansen en een portie geluk zijn ook van invloed. We hebben het dus niet volledig zelf in de hand of we ooit tot die top zullen behoren. Moeten we persé tot de top behoren om succesvol te zijn? Zelfvertrouwen zou niet gestoeld moeten zijn op uiterlijk succes, maar op wat we van binnen voelen.

Mijn passie? Leerlingen uitdagen het beste uit zichzelf te halen. In het boek *over de top* van Huub Nelis en Yvonne van Sark (2012) wordt omschreven dat lerende en hoogpresterende docenten de basis vormen om leerlingen te laten uitblinken. Ik zal mijn doorzettingsvermogen, passie en lerend vermogen inzetten om alle leerlingen te stimuleren om hun talenten te ontwikkelen. Ook al zal ik als docent niet tot de ‘maatschappelijke’ top behoren, zolang ik doe waar mijn hart een sprongetje van maakt ben ik in mijn leven geslaagd.

THE ROAD TO SUCCES – “IK CREËER MIJN EIGEN WEG SUCCES”

LUCAS RUBEN DICKMANN

Drie jaar geleden begon ik met mijn studie geschiedenis. Het was spannend. Zenuwachtig begon ik met de vorming van mijn toekomst. Zoals velen was ik mijn eerste jaar vooral bezig met het behalen van mijn propeuse. Aan het einde van mijn eerste studiejaar werd ik echter wakker geschud. Mijn toenmalige stage-school zocht aan het einde van het jaar een nieuwe geschiedenisdocent. Hoewel ik natuurlijk nog niet op het niveau zat om op deze vacature te reageren, heeft de schoolleiding mij wel een belangrijke dienst bezwen. Ik mocht de aanvragen voor een gesprek inzien met de daarbij horende Curriculum Vitae. Ik had mij tot dat moment nooit beseft dat er een enorm overschot was aan geschiedenisdocenten. De mensen die werden uitgenodigd voor een gesprek, vijf mensen van de ongeveer vijftig reacties, hadden één ding met elkaar gemeen. Op papier was het duidelijk, ze hadden zich onderscheiden. Het waren mensen die naast hun studie zich hadden gericht op hun verdere ontwikkeling in de vorm van extra vakken en programma's. Het is daarom dat ik mij tijdens deze Masterclass de volgende vraag heb gesteld: is succes te creëren en zo ja, waardoor?

SUCCEES EN ONDERWIJS

De mate waarin je als mens succesvol kan zijn is grotendeels afhankelijk van je keuzes en instelling tijdens je opleiding, althans dat stellen de sprekers. Het werd meerdere keren benadrukt dat je de toekomst niet kunt voorspellen, maar dat je wel jezelf kunt voorbereiden op de toekomst. N. Venema is hiervan een prachtig voorbeeld. Al haar academische opleidingen hebben een duidelijke lijn, de mens en politiek. Haar huidige functie als directeur van de Stichting Democratie en Media mag daardoor een logisch gevolg hiervan lijken, maar uit haar lezing bleek dat hier allerminst sprake van was. De vele ervaringen die ze heeft opgedaan tijdens haar studie en de extra activiteiten hebben haar gevormd tot wie ze nu is, maar dit had net zo goed anders kunnen lopen.

Om je voor te bereiden op je toekomst zijn twee punten van essentieel belang volgens de sprekers. Multi-inzetbaar, maar ook gespecialiseerd zijn. Dit bereik je door middel van inzet en bevlogenheid. Deze twee punten staan centraal en zijn ook met elkaar verbonden. Oprechte bevlogenheid voor je vak is immers de motor voor inzet. De bevlogenheid voor je vak leidt dus tot concrete stappen om te werken aan je toekomst. Vooral de sprekers K.Ollongren en M.ten Dam hebben dit naar mijn mening erg benadrukt. Dit zien we terug

in de het model van bevlogenheid van Bakker (2009). Hierbij wordt het volgende gesteld. Je bent afhankelijk van je persoonlijke energie en je werkgerelateerde energie. Deze twee vullen elkaar aan en brengen in combinatie met een opdracht bevlogenheid voort. De gecreëerde bevlogenheid zal vervolgens leiden tot positieve resultaten die vervolgens weer nieuwe energie zal voortbrengen om dit systeem te herhalen.

Je moet naast bevlogenheid ook iets hebben om jezelf te onderscheiden. Vooral de spreker M. Ten Dam heeft mij aangesproken op dit punt, omdat deze zich uitvoerig heeft uitgelaten over het Nederlandse onderwijs. Leren tijdens de studie is niet enkel feiten leren, maar ook deze feiten leren gebruiken. Daarnaast is onderzoekend leren volgens hem te weinig aanwezig in de huidige vorm van het Nederlandse onderwijs. Ik herken mijzelf in deze uitlating omdat ik zelf voor de klas sta. Deze uitspraak heeft mij doen reflecteren op mijn functioneren tijdens mijn stage en zal mij blijven als een van de meest belangrijke opmerkingen tijdens de Masterclass.

SUCCEES IN HET WERKVELD

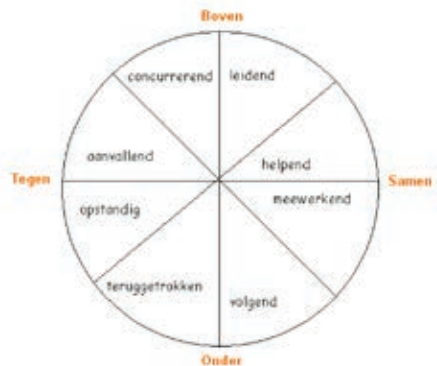
‘Omring jezelf door talent’, ‘Spreek niet altijd, maar luister’, ‘delegeer niet, maar werk samen’. Dit zijn enkele citaten uit de lezingen van de sprekers van de Masterclass 2015. Het opvallende van deze citaten vind ik dat ze één hoofdge-

dachte vertegenwoordigen, samenwerking. De sprekers stelden dat voor een fijne samenwerking een begeleidende rol van de leidinggevende van belang is. Daarnaast is een fijne samenwerking de basis voor een prettig en productief werkklimaat. Vanuit mijn studie herken ik deze opmerking in de Roos van Leary. Dit is een theorie waarbij communicatievaardigheden behandeld worden. Het principe is dat je gedrag van mensen kan sturen door als leidinggevende een bepaalde houding aan te nemen. In de onderstaande afbeelding is de Roos van Leary weergegeven. Het principe bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste dat de verhouding tussen 'samen' en 'tegen' op de horizontale as symmetrisch is. Het lokt dus soortgelijk gedrag uit. De verhouding tussen de verticale as is echter complementair en wekt dus juist het tegenovergestelde gedrag op. Dit wetende kan een leidinggevende dus het gewenste gedrag van diens collega's bewerkstelligen, waaruit we kunnen concluderen dat een prettig samenwerkende relatie maakbaar is.

De sprekerster A. van Huffelen haalde nog een tweede belangrijke factor aan. Zoals ik al eerder heb aangegeven, is het belangrijk dat je jezelf onderscheidt. Deze sprekerster voegde hier echter een belangrijke dimensie aan toe. Je kan jezelf onderscheiden, maar vaardigheden zijn niet alles. Een netwerk van mensen is naast bekwaamheden net zo belangrijk. Je contacten bouw je

uiteeraard op via je handelen en je vermogen om jezelf te onderscheiden, maar succesvol zijn in het werkveld is ook afhankelijk van het vermogen om die contacten te behouden. Blijf actief zoeken en blijf contacten onderhouden was haar devies. Tot op heden moet ik eerlijk toegeven dat ik weinig tot geen contact heb onderhouden met mijn voormalige stagebegeleiders en de betreffende scholen. Mijn nadruk ligt nog steeds op het perfectioneren van mijn vaardigheden en mijn kwaliteiten, maar door deze uitspraak werd er een heel duidelijke les op mij overgebracht. Het succes in je werkveld is niet enkel afhankelijk van je vaardigheden, maar ook reputatie en contacten spelen een enorme rol hierin.

Ik wil tot slot nog een belangrijk aspect behandelen dat door vele sprekers is benadrukt: geluk. Geluk is het woord dat ik vaak gehoord heb bij de sprekers. 'Ik heb geluk gehad dat ik hier terecht ben gekomen', 'per toeval ontmoette

ik hem'. In het artikel 'Wie heeft, zal nog meer krijgen' door S. Wuesten wordt de theorie van socioloog Robert Merton het 'Mattheuseffect' behandeld. Hierin wordt gesteld dat geluk het resultaat is van 'accumulated advantage', opgestapeld voordeel. Het voordeel kan voortkomen uit zeer diverse factoren van iemands leven als: land van herkomst, sociale positie ouders, vrienden. Deze theorie onderbouwt de hierboven gemaakte opmerkingen van de verschillende sprekers.

CONCLUSIE

Door het volgen van de Masterclass en het lezen van de verschillende bronnen ben ik van mening dat een deel van je eigen succes maakbaar is door hard te werken en te investeren in goede contacten binnen het werkveld. Echter moet ik hier ook een kanttekening bij plaatsen. Zoals we hebben gelezen is je succes ook voor een deel afhankelijk van geluk. Hoewel je geluk tot een bepaalde hoogte kan forceren door hard te werken en je te focussen op je doelen, is het ook zo dat geluk voor een deel afhankelijk is van factoren die buiten je macht liggen. Mijn conclusie is dus dat succes inderdaad maakbaar is, maar is voor een deel ook afhankelijk van je 'accumulated advantage'.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Volgens de spreker N. Venema (persoonlijke mededeling, woe 12 november 2014).
- Volgens de spreker A van Huffelen (persoonlijke mededeling, woe 17 december 2014).
- Volgens de spreker M. ten Dam (persoonlijke mededeling, woensdag 28 jan 2015).
- Volgens de spreker K. Ollongren (persoonlijke mededeling, woensdag 4 maart 2015).
- Bakker, A. (2009, 26 oktober). Opleiding en ontwikkeling. Geraadpleegd op 21 mei 2015, van http://www.beanmanaged.com/doc/pdf/arnoldbakker/articles/articles_arnold_bakker_197.pdf
- Weusten, S. (2009, 6 februari). Wie heeft, zal nog veel meer krijgen. Volkskrant). Geraadpleegd op 21 mei 2015, van <http://www.volkskrant.nl/agenda/wie-heeft-zal-nog-veel-meer-krijgen~a317365/>
- Wilschut, A., Straaten van, D., & Riessen van, M. (2004). Geschiedenisdidactiek, handboek voor de vakdocent (1e druk). Bussum: Uitgeverij Coutinho

ZINGEVING, TIJD EN EIGENZINNIGHEID: DE ESSENTIËLE INGREDIËNTEN VOOR EEN SUCCESVOL BESTAAN

MAZAL VAN AREND

Een ieder die het programma College Tour met Twan Huys kent, weet dat de succesvolle mensen die te gast zijn de aanwezige studenten veelal hetzelfde soort advies meegeven: doe iets waar je passie voor voelt. Bij de Masterclasses, die de Hogeschool van Amsterdam in samenwerking met De Balie voor een selectief aantal studenten heeft georganiseerd, kwam dit advies ook regelmatig naar voren. Is het inderdaad zo simpel of komt er meer bij kijken om succesvol te zijn?

Zingeving is een belangrijk ingrediënt voor succes. Het gaat niet (enkel) om *wat* en *hoe* je iets doet. Het is het antwoord op de vraag *waarom* die Simon Sinek (TED, 2009) als verklaring voor succes geeft. De meeste mensen weten wel *wat* ze doen, sommigen weten ook *hoe* en enkel de succesvolle personen geven antwoord op de vraag *waarom*. Het is het handelen vanuit zingeving dat hen succesvol maakt en onderscheidt van anderen. Deze manier van handelen heeft bovendien een positief bijeffect. Zingeving maakt de bereidheid om er iets voor te doen groter en het daaruit voortvloeiende voldane gevoel draagt bij aan het gevoel van geluk dat door iemand ervaren wordt (Van Liemt, 2015, p. 32). Een win-winsituatie.

Kijkend naar de gastsprekers en hun weg naar succes, kan hetzelfde worden geconcludeerd. Kajsa Ollongren benoemde dat haar werk leuk is, omdat ze het belangrijk vindt. Alleen al de lange adem van Ernst Veen – van idee tot uitvoering was 18 jaar – toont zijn bevlogenheid. Hij wilde in Amsterdam een dependance van de Hermitage in Sint-Petersburg openen, ging ervoor en kreeg zijn zin. Bij gastspreker Alexandra van Huffelen kwam zingeving, door haar omschreven als belangstelling hebben, terug in één van haar tips om gelukkig en succesvol in je werk te zijn.

Uitspraken als “mentaliteit is belangrijker dan skills” en “energie en enthousiasme is alles” geven aan dat ook Mervyn ten Dam prioriteit geeft aan het *waarom*.

Zingeving kan dan ook het hoofdingrediënt voor succes worden genoemd, maar dan ben je er echter nog niet. Een andere rode draad die bij alle gastsprekers terugkwam als reden voor hun succes, is de bereidheid om hier tijd en energie in te steken. Ze zetten extra stappen en zijn bereid om – met gemengde gevoelens – privé opofferingen te doen. Mervyn ten Dam noemde de balans tussen werk en privé ‘zoek’ en stelde zichzelf de vraag of dat het waard is. In de beleving van Kajsa Ollongren maakt haar drukke en geliefde werk haar juist een betere – want gelukkigere – moeder. Of dergelijke opofferingen het waard zijn, blijkt een persoonlijke afweging. Over het feit dat ze essentieel zijn om tot succes te komen, bestaat consensus. Succes is geen talent, maar bloed, zweet en tranen. “Uitblinken is hard werken” (Van Paassen, 2010).

Iedereen heeft wel een passie en er zijn zeker mensen te vinden die daarbij ook nog eens bereid zijn hier veel tijd in te investeren. Toch zijn het niet de succesvolle mensen die bij College Tour of de Masterclasses op het podium worden gevraagd. Het ontbreekt

hen hoogstwaarschijnlijk aan een ander basisingrediënt voor succes: eigenzinnigheid. De weg naar succes bestaat niet uit die van dertien in een dozijn, zoals blijkt uit de volgende quotes:

“Doen wat anderen doen is niet interessant.”

Ernst Veen

“Laat zien dat je het zelf anders kan doen.”

Mervyn ten Dam

“Creëer je eigen functie.”

Mervyn ten Dam

“Kijk niet naar de context waarin je opereert. Wat wil je zelf?”

Huib de Jong

Zingeving, tijd en eigenzinnigheid als essentiële ingrediënten voor het recept tot succes. Blijft dat overeind als ik het op mijn eigen situatie toepas?

Op 24-jarige leeftijd begon ik mijn eigen onderneming, omdat ik mensen wilde ontlasten bij problemen met instanties. Wat dat precies inhield, wist ik toen nog niet. Hoe ik het ging verwezenlijken, was ook nog onduidelijk. Waar ik echter wel meteen het antwoord op had, was het waarom. Zelf had ik dolgraag iemand gehad die mij van de problemen ontlastte waar ik op stuitte tijdens een langdurig ziekteverloop. Het gevecht tegen instanties kostte me energie die ik niet had en het zelf aangaan ervan maakte me alleen maar zieker. Die ellende wilde ik een ander graag besparen, wat gezien kan worden als mijn zingeving.

Inmiddels ben ik ruim zes jaar verder en heb ik dat eerste idee laten uitgroeien tot een onderneming waarbinnen ik negen verschillende functies bekleed. Ik heb meerdere passies.¹ Dat ik mezelf dergelijke functies zonder diploma toeschrijf en de buitenwereld me toch serieus neemt, komt door de vele uren die ik heb geïnvesteerd in het verdienen van credits. Naast een voltijdstudie en

¹ Kijk op mijn website om te zien welke negen functies het betreft: www.electisch-ondernemer.nl

onderneming, bezoek ik lezingen, debatten en symposia om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen mijn vakgebied. Tijdens mijn studie heb ik plaatsgenomen in diverse bestuursfuncties, waarvan op een gegeven moment vier tegelijk. Het gevolg? Weinig slaap en werkweken van meer dan 60 uren, met alle offers van dien. Terwijl studiegenoten een drankje dronken op het terras, zat ik in vergaderingen met mijn neus boven beleidsstukken. Waar ik kon kiezen voor leuke avonden met vrienden, bezocht ik een lezing. Waarom? Ik vind het leuk, haal er voldoening uit en investeer daarmee in mezelf en mijn toekomst. Ontwikkeling en verandering stoppen niet; het blijft levenslang leren.

Ook met de eigenzinnigheid zit het bij mij wel snor. Iedere stap op mijn pad is een bewuste, waarbij ik tegenkom dat ik vaker uitzondering dan regel ben. Dit is met name zichtbaar in mijn onorthodoxe wijze van budgetbeheer, waarbij ik – subsidieeloos – mensen met schulden help. In de ogen van velen een onmogelijke opgave, maar ik laat zien dat het kan.

Te concluderen valt dat, voor zowel de gastsprekers als mijzelf, het beschreven recept een kloppende is. Het is niet iemands talent of opleiding, maar de zingeving, tijdsinvestering en eigenzinnigheid waarmee die zaken een succesvol brouwsel worden. Iedereen heeft een passie en we hebben allemaal exact hetzelfde aantal uren in een dag. Het zit erin wat je ermee doet. Wees de herder tussen de schapen en leid jezelf naar een succesvol bestaan.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

TED. (2009, september). How Great Leaders Inspire Action. Retrieved from http://www.ted.com/talks/simon_sinek_how_great_leaders_inspire_action/transcript

Van Liemt, G. (2015, januari). Zingeving, maatschappelijke relevantie en geluk binnen ondernemingen. *HR&Business Magazine #4*, pp. 28-33. Retrieved from <http://hrbm.nl/digitale-uitgaven/>

Van Paassen, D. (2010, 11 januari). Uitblinken is hard werken. In R. Van Dinteren, & N. Lazeron, *Brein@work* (pp. 267-275). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

EXCELLENTIE IS NOOIT TOEVALLIG. NIET HET LOT, MAAR JE EIGEN KEUZES BEPALEN JE EIGEN TOEKOMST

GEERT RUS

De quote in de titel komt uit de toespraak die Staatssecretaris Dekker gaf tijdens de uitreiking van het predicaat excellente scholen in 2014 (Rijksoverheid, 2014). Hij leende hem, zo zei hij, van Aristoteles. Dekker vergiste zich evenwel: de uitspraak is namelijk niet van de Griekse filosoof. Een ironische vergissing, aangezien juist - door velen gezien een van de grondleggers van de wetenschap en het onderwijs - veel heeft geschreven over empirisch onderzoek en waarheidsvinding door eigen onderzoek. Dekker zelf verzuimde kritisch te kijken naar zijn quote en beging daarmee, gezien de context waarin hij de toespraak hield, een behoorlijke blunder. Was hij wel kritisch geweest, dan had hij geweten dat de uitspraak een interpretatie is van een uitspraak van Aristoteles, van Will Durant (Durant, 1924). Het is een gemiste kans ook, omdat Aristoteles in mijn ogen veel waardevolle uitspraken heeft gedaan over excellentie.

Tegenwoordig wordt de term excellentie gebruikt om iets aan te duiden dat “heel goed” is. Zoals de excellente producten van Albert Heijn. Vanuit filosofisch historisch perspectief (of het perspectief van Aristoteles), heeft het woord een behoorlijke betekenisverschuiving doorgemaakt. Volgens Aristoteles draait excellentie om het verwerven van een excellent karakter. Zo’n karakter is voorwaarde voor het behalen van het uiteindelijke doel (teleos): excellent kunnen handelen. Excellent handelen betekent voor Aristoteles: het juiste doen, op de juiste manier, op het juiste moment. Dat is deugd (arete): het realiseren van je maximale potentieel als mens (Aristoteles).

Excellentie gaat dus niet zomaar over iets goeds, maar over het allerbeste uit jezelf halen, om het maximale te realiseren in je leven. In Aristoteles’ perspectief stond arete gelijk aan kennis. Dit is het belangrijkste aspect van excellent zijn. Want kennis staat aan de basis van handelen, alleen met de juiste kennis, weet je hoe juist (excellent) te handelen. Reflecteren op je handelen, op basis van de kennis die je hebt verworven, is van essentieel belang om excellent te worden. En dat brengt mij op de stelling van dit essay, namelijk: Kritisch denken en kunnen reflecteren op je eigen acties en gedachten vormen de basis van een succesvol en zinvol leven.

Zelfkritiek en kritisch denken in het algemeen vormen voor mij persoonlijk het belangrijkste thema van deze serie. Zoals de gastspreker Mervin ten Dam het verwoordde: “Goed weten wat je kan, vooral goed weten wat je niet kan”. Met andere woorden: kennis hebben over de vlakken waarop je excellent kunt handelen en op welke vlakken niet. Het verzamelen van kennis en het streven naar excellent kunnen handelen, is voor mij de motivatie van een leven lang leren.

We handelen niet vanzelf excellent, dus blijktbaar is er iets wat ons er van weerhoudt om dat te doen. Volgens Aristoteles is dat angst en er is daarom moed nodig om juist te handelen (Drost, 2015). Dit werd, vond ik, mooi verwoord door Nienke Venema, die vertelde over angsten en hoe ze ondanks haar angst er toch voor koos om verder te gaan en zich er niet door liet tegenhouden. Ook hier komt kritisch denken bij kijken. In plaats van zich te laten leiden door haar emoties, koos ze voor een rationele beslissing.

Ben je altijd zelf goed in staat om te bepalen wat goed handelen is en of je goed handelt? Ik ben van mening van niet, na het lezen van een van de boeken van een groot voorbeeld voor mij, Christopher Hitchens (Hitchens, 2001). Volgens hem dien je je eigen motieven

en excuses te wantrouwen, met name als de gedachte die je hebt gunstig over jezelf is. Het aan een kritische inspectie onderwerpen van die gedachten, zorgt er volgens hem voor dat je de 'objectieve' werkelijkheid zo veel mogelijk benadert. Het besef dat je blinde vlekken hebt, zeker als het gaat om het beoordelen van jezelf, moet niet uit het oog verloren worden. Om die valkuil te ondervangen heb je anderen nodig, die je een spiegel kunnen voorhouden als dat nodig is. Dit kwam mooi terug in de tien punten voor succes van Alexandra van Huffelen, waarvan de laatste was: zorg voor een goed thuisfront, verzamel kritische vrienden om je heen.

Tot slot spelen de omstandigheden waarin je je bevindt een rol bij de mate van je succes. Deze gedachte, door kritisch te zijn zo goed mogelijk leven, maar daarin ook onderworpen zijn aan factoren die buiten je invloedssfeer liggen, wordt op ironische wijze en mijns inziens heel treffend verwoord door David Carr, een journalist van de New York Times en een man met een veelbewogen leven:

"I now inhabit a life I don't deserve, but we all walk this earth feeling we are frauds. The trick is to be grateful and hope the caper doesn't end any time soon"

Ik streef ernaar om de wereld oprecht tegemoet te treden, wetende dat ik op zoek ben naar de beste versie van mezelf en dat ik probeer mijn leven zo goed mogelijk vorm te geven. En tegelijkertijd dankbaar te zijn voor kansen die ik krijg. Dat is voor mij excellentie.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Rijksoverheid. (2014). *Toespraak van staatssecretaris Dekker (OCW) bij uitreiking predicaat excellente scholen 2013*.

Geraadpleegd op 21 mei 2015, van:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/toespraken/2014/01/13/uitreiking-predicaat-excellente-scholen-2013.html>

Durant, W. (1924). *The Story of Philosophy: The Lives and Opinions of the World's Greatest Philosophers*. New York: Simon & Schuster.

Aristoteles. *Nicomachean Ethics Book*.

Drost, J. (2015). *Denken helpt*. Amsterdam: Bezige bij.

Hitchens, C. (2001). *Letters to a young contrarian*. New York: Basic books.

CARRIÈRE GEMAAKT?

KARIN ELBERS

De masterclasses, een initiatief van de Hogeschool van Amsterdam en de Balie. Een podium waar succesvolle Nederlanders advies geven aan ambitieuze Amsterdamse studenten. Stuk voor stuk hebben de gastlezers carrière gemaakt. Neem Alexandra van Huffelen, directeur van de GVB, of Kajsa Ollongren. Zij ging van Secretaris-Generaal naar Wethouder van Amsterdam. Beiden zijn ze succesvol.

Maar wat is een succesvolle carrière? Is een bouwvakker succesvol? Of juist een topbankier? Of beiden? Succesvol zijn is volgens mij in ieder geval niet af te meten aan je bankrekening en status. Je bent wellicht al succesvol als je goed presteert en je blij voelt in je functie. In principe zou iedereen dus succesvol kunnen zijn. Neem mijn peetoom. Hij is bouwvakker en ervaart veel plezier in zijn werk. Zijn baas is tevreden en daarnaast verdient hij genoeg om zijn gezin te onderhouden. Is hij succesvol?

STRESS

In de inleiding haalde ik al de topbankier aan die, algemeen gezien, veel aanzien heeft en goed verdient. Is hij succesvol te noemen of niet? Men zou kunnen zeggen van wel omdat deze persoon een topfunctie bekleedt en bakken met geld verdient. De keerzijde is vaak dat hij of zij veel stress ervaart (NUzakelijk, 2011) en weinig plezier aan de werkzaamheden beleeft. Wat weegt er zwaarder en wie bepaalt dat dan? Daar is heel moeilijk de vinger op te leggen. Waarschijnlijk is het enige juiste antwoord dat het afhangt van de perceptie van een ieder. Als ik uitga van mijn eigen zintuigen dan zeg ik dat iemand met stress niet succesvol is. Immers, stress veroorzaakt veel lichamelijke klachten en kan ervoor zorgen dat relaties op springen komen te staan (Kaaij & de Kruif, 1998). Ruzies en

ziekte kunnen het gevolg zijn. Dat is geenszins succesvol te noemen! Naar mijn mening is het hebben van veel stress dus een kenmerk van iemand die niet succesvol is.

VERKEERDE BESLISSINGEN

Vervolgens moeten we kijken naar de collega topbankier met een geweldig salaris en een functie die hoog in aanzien staat. Alleen deze collega ervaart geen stress. Sterker nog, hij haalt veel plezier uit zijn functie. Is dat dan een succesverhaal? Je zou zeggen van wel maar we zijn er nog niet helemaal. Waar we ook naar moeten kijken is het volgende. Ongeveer 8 jaar geleden zijn we in de financiële crisis beland. De collega topbankier met plezier in zijn werk, zijn goede salaris en zijn topfunctie heeft toentertijd een aantal beslissingen gemaakt die niet zo voordelig zijn uitgepakt voor de bank waar hij mede leiding aan gaf. Sterker nog, deze is met staatsteun overeind gehouden. Meneer de topbankier is echter wel gewoon op zijn plek blijven zitten en veel mensen zien hem nog steeds als een succesverhaal. Hij zal ook vast en zeker geleerd hebben van zijn fouten. Feit is echter dat hij dermate geblunderd heeft dat er van een succesverhaal geen sprake meer is. De belangrijkste reden dat hij nog werkzaam is, is omdat hij of zij waarschijnlijk een aantal slimme passages in het contract heeft laten opnemen.

DE 'GEWONE' MAN OF VROUW

Iemand die het rijtje "machtigste persoon van het jaar" aanvoert of als meest succesvolle ondernemer wordt verkozen, kan daar zelf een heel ander beeld bij hebben. Andersom is ook menigmaal het geval (van der Sluis, 2014). Het succesvol zijn kan niet alleen voorbehouden zijn aan de man of vrouw met de topfunctie. Dat zou namelijk impliceren dat iemand die niet de hersenen heeft om een topfunctie te bekleden, nooit succesvol zou kunnen zijn. De beste lasser van de fabriek is niet succesvol? Ja zeker wel! Is een bouwvakker of verpleegkundige die veel plezier beleeft aan zijn of haar werkzaamheden soms niet succesvol? Zeker zijn ze dat wel! Mits deze persoon natuurlijk goed werk aflevert en zichzelf en/of gezin kan onderhouden. Wanneer er aan deze voorwaarden is voldaan kan moeilijk beargumenteerd worden dat deze persoon niet succesvol is. Werknemer en werkgever alsmede een eventueel gezin zijn tevreden. Het feit dat iemand niet schatrijk (een vaag begrip) is en in de ogen van velen weinig status (een vaag begrip) heeft wil dus niet zeggen dat deze persoon niet succesvol is.

AMBITIE

Tot slot heeft niet iedereen een zelfde ambitie (Gomez-Meija, Cardy, & Brouwer, 2011). De een wil graag profvoetballer worden. Een ander wordt graag de topbankier die hierboven al geschetst is. Een derde wil graag werken met auto's en monteur worden. Neem nou deze laatste ambitie. Stel dat Jan naar school gaat en moeite heeft met leren. Hij heeft wel een duidelijk ambitie en dat is automonteur worden. Dit is zijn droom. Met veel zwoegen lukt het hem om dit uiteindelijk te verwezenlijken. Hij is zo trots als een pauw. Na een aantal jaren ervaring groeit hij uit tot een van de betere monteurs van de garage waar hij werkt. Hij heeft veel plezier in zijn werk en weinig stress. Dit is een succesverhaal toch? Welke redenen kun je verzinnen om dit geen succesverhaal te noemen? Het salaris? Geld is niet zaligmakend voor velen. Gezondheid en geluk zijn dat wel.

Als we bovenstaande uiteenzetting samenvatten dan valt eigenlijk direct op dat iemand met een goed salaris en veel aanzien niet per se succesvol is te noemen. Wanneer er sprake is van stress of foute beslissingen dan doet dit mijns inziens veel afbreuk aan het succesvol zijn.

Iemand met een matig salaris die wel naar tevredenheid van baas en zichzelf werkt, kan succesvol zijn. Zeker als een ambitie is verwezenlijkt. Stress en/of foute beslissingen zouden echter ook hier afbreuk doen aan het succesvol zijn. Ook niet onbelangrijk is dat je kunt voldoen in je eigen onderhoud en dat van anderen waarvoor je verantwoordelijk bent.

Als je alles naast elkaar legt zijn salaris en aanzien niet onderscheidend. Gezondheid en geluk zijn dat wel. Succesvol zijn heeft dus te maken met voelen en gevoel: je bent succesvol als je je goed voelt!

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Gomez-Meija, L., Cardy, R., & Brouwer, D. (2011). Wat is loopbaanontwikkeling? In G.-M. e. al, *Personeelsmanagement* (pp. 288-289). Amsterdam: Pearson Education.

Kaaij, H., & de Kruijf, F. (1998). *Werkdruk en werkstress*. Alphen aan de Rijn: Kluwer b.v. NUzakelijk. (2011, 09 25). *Meer stress en burn out bij bankiers*. Retrieved 05 19, 2015, from Werk en prive: <http://www.nu.nl/werk-en-prive/2624183/meer-stress-en-burn-out-bij-bankiers.html>

van der Sluis, L. (2014). *Talent is goed, ambitie is beter*. HR Praktijk.

PASSIE ALS DRIJVER ACHTER SUCCES

BAS OLFFEN

Naarmate het aantal gevolgde Masterclasses toenam, werd duidelijk dat het succes van alle sprekers terug te brengen is naar een aantal gemeenschappelijke fundamentele elementen. De eerste en belangrijkste is: passie. Naast dat alle sprekers letterlijk 'passie' geantwoord hebben op de vraag wat het belangrijkste element is om succesvolle te zijn in een carrière, kunnen ook andere genoemde elementen worden gerelateerd aan passie.

Een van de andere elementen die door alle sprekers (letterlijk: alle) genoemd werd, was dat om succesvol te zijn je jezelf moet omringen met de 'juiste' mensen. Echter is de term 'juiste' op zichzelf nietszeggend. Daarnaast waren de sprekers allen wezenlijk verschillend. Denk hierbij aan achtergronden, studies, werkvelden et cetera. Dus de kans dat 'juiste' door allen dezelfde definitie gekregen heeft is nihil. Dus wie zijn de 'juiste' mensen? Kajsa Ollongren vertelde: "als perfectionist krijg je het moeilijk, je werkt in teams. Omring je met mensen die complementair zijn aan jou, dat geeft het beste resultaat." En Ernst Veen zei "maak jouw droom de droom van de mensen met wie je dat zou moeten realiseren". Deze aanvullingen zorgen voor duidelijkheid, namelijk 'juiste' mensen zijn niet per se mensen die op dezelfde universiteit hebben gezeten, of algemeen bekende mensen, of financieel vermogende mensen. 'Juiste' mensen zijn de mensen die eenzelfde passie hebben als jijzelf. Mensen met wie je samen naar een doel kunt werken. Mervyn ten Dam ging nog een stap verder door te stellen dat, tijdens sollicitatiegesprekken met potentiële medewerkers, de passie die sollicitanten hebben zwaarder weegt dan de gevraagde skills voor een vacature. Nu zijn het niet alleen de sprekers van de Masterclasses die dit beweren. Kijkend naar een aantal mensen die qua carrière gezien vaak als

de meest succesvolle elite van de wereld gezien worden, en dat (eerst) zonder diploma, delen deze mening. Bill Gates en Warren Buffet zeggen beiden dat 'relentlessly focussing on one specific passion or problem leads to success' (Nasr, 2015). Steve Jobs heeft ooit eens een 'Masterclass' aan zijn medewerkers gegeven waarin hij vertelde dat mensen met passie de wereld een betere plek kunnen maken. Jobs heeft zijn hele leven zijn passie gevolgd, en dat heeft al het verschil gemaakt, kijk naar Apple nu (Gallo, 2011). En dan is er uiteraard nog Mark Zuckerberg met een vergelijkbare statement. 'De meest succesvolle entrepreneurs zijn gepassioneerd over wat ze doen' (Walter, 2013). Amy Rees Anderson is onder andere een ondernemer, investeerder, CEO en met regelmaat schrijfster voor het magazine Forbes. Volgens haar is er ook een verklaring voor het feit dat passie ten grondslag ligt als element voor succes, namelijk:

"I believe that when we are passionate about something we have more energy, we work much harder, we get more creative, we search more diligently for solutions when difficult problems arise, and we inspire others who work alongside us. Each of those elements helps to increase our chances of success. But above all else, I believe we are the happiest when we are pursuing our passions in life, and that is the very best kind of success." (Anderson, 2013)

Dat passie ten grondslag ligt aan succes is inmiddels wel duidelijk. Tijdens de Masterclasses werd het gezegd en de wereldelite ondersteunt dit statement. Daarnaast straalden de sprekers dit ook allen uit. De hoeveelheid energie waarmee de sprekers tijdens de Masterclasses op het podium stonden te vertellen, het enthousiasme waarmee op vragen werd ingegaan, en de oprechtheid van de antwoorden die gegeven werden was een bewijs dat alle sprekers ook daadwerkelijk over die passie beschikken. .
Allemaal hadden ze uren door kunnen gaan, Ernst Veen in het bijzonder.

Maar wat betekent dit nu voor de vraagstukken 'hoe blijf je op de hoogte van de ontwikkelingen in je vakgebied?' en 'hoe blijf je een leven lang leren?'. Bij de antwoorden op deze vragen ligt wederom passie aan de basis. Als je gepassioneerd bent over je vakgebied, dan is op de hoogte blijven van ontwikkelingen eenvoudig, simpelweg omdat symposia bijwonen, nieuws volgen, boeken lezen, het internet afstruinen, et cetera, geen arbeidsgerelateerde verplichting zijn, maar juist één van de dingen waar je graag je tijd aan besteedt. Daarnaast is 'een leven lang leren' evident, stilstand is achteruitgang, met alle eigentijdse middelen om een leven lang leren mogelijk te maken is het juist een gegeven, en geen vraagstuk!

Is dit allemaal baanbrekend nieuws? Nee, maar het is wel zo, dat ik er persoonlijk nooit bij stil gestaan heb dat dit ene element, zo belangrijk is. Wat is mijn passie eigenlijk? En dan niet specifiek een beroep, want dat strookt niet met andere uitspraken die tijdens de Masterclass naar voren kwamen. Er werd namelijk ook veelvuldig gezegd dat er wel degelijk een geluk component in de reden achter de sprekers succes zit. Dingen kwamen toevallig op hun pad. 'Je kunt het allemaal niet plannen' kwam nogal eens voorbij. Maar dan nog is het de passie die ervoor gezorgd heeft dat ze een kans met beide handen aangrepen en het tot een succes hebben weten te maken.

Ten slotte een kleine kanttekening, want het 'succes' was het sleutelwoord tijdens de Masterclasses, maar wat is nu eigenlijk succes? Daar ben ook ik zelf nog niet helemaal uit. Is het überhaupt mogelijk om daar consensus over te bereiken? Wat succes ook precies moge zijn, 'Alles wat je met **passie** en overtuiging doet, komt altijd goed' – *Nienke Venema, Masterclasses - 12 November 2015*

SUCCES IS MAAR EEN RELATIEF BEGRIIP

THIRZA DE GRAAF

Wanneer is iemand succesvol? Iedereen heeft daar andere maatstaven voor. Het antwoord op de vraag hoe en waarom iemand succesvol is in zijn werk kan daarom erg divers zijn. Het ligt er maar net aan met welke maatstaaf je meet. Tijdens één van de masterclasses werd de vraag gesteld *“Waarom worden sommige mensen wel succesvol en anderen niet?”*. Uit deze vraag kun je opmaken dat sommige mensen blijkbaar niet succesvol zijn of worden. Maar kan men dat wel zo stellen? Succesvol zijn kan namelijk ook gezien worden als het plezier wat iets je brengt als je iets volbrengt. Dit kan dus groot en klein zijn. Als je het zo bekijkt is iedereen succesvol¹.

Belangrijker dan succesvol zijn is misschien wel de weg er naar toe. De weg er naar toe is immers veel langer dan dat kortstondige moment van geluk als je je succes behaalt. Deze essentie toonde deze reeks aan masterclasses mooi aan. Nienke Venema beaamde dit met de uitspraak *“mensen laten de weg naar de top niet graag zien, maar alleen de prestaties”*. Normaliter spreekt iedereen over het uitzicht aan de top. Ze zijn gelukkig omdat zij hun triomf hebben behaald. Niemand vertelt over de weg er naar toe, want wie wil de rest ervan herinneren? Het eindeloze werk om je succes naar een hoger niveau te brengen. Niemand spreekt daarover. We willen gewoon het uitzicht en het adembenemende moment boven aan de top herinneren. Maar wat zorgt er dan voor dat sommige mensen steeds maar blijven klimmen? Ernst Veen gaf, naar mijn inzien, antwoord op deze vraag. *“Zorg dat je je laat blijven verwonderen”*. Een logisch antwoord op de vraag. Als je je niet blijft verwonderen onderweg, dan wordt de weg naar de top erg lang.

Een andere logische verklaring zou kunnen liggen in het feit dat het behalen van succes (hoe klein dan ook) gevoelens van tevredenheid en zelfverzekerdheid veroorzaken. Als je een succes behaald hebt, ga je de volgende uitdaging tegemoet met meer zelfverzekerdheid. Dit zorgt

voor een goed begin en wellicht een betere uitkomst. Succes zou dus de mogelijkheid kunnen scheppen tot groter succes. Succes is niet zo zeer het eindresultaat, maar de afronding van een proces. Succes is dus een mogelijke uitkomst van elke manier van proberen. Dit maakt dan wederom dat succes er voor de een heel anders uit kan zien dan voor de ander. Succes is daarmee dus ook afhankelijk van het stadium van ontwikkeling. Leeftijd, ervaring en cultuur kunnen hier allen invloed op hebben². Natuurlijk is het behalen van succes een samenhang tussen aanleg en opvoeding en daarmee ook met de sociaal economische status van de ouders. Men heeft het voor een groot deel zelf in de hand of men succesvol wordt of niet. In de masterclasses zijn verschillende tips gegeven om succes te behalen. Toch blijkt dat als men uit een solide gezin komt dat de weg naar succes sneller ingeslagen wordt. Om deze reden, aansluitend bij bovenstaande tekst, wordt de volgende stelling behandeld:

“De maatschappij kiest wie meer kans heeft op het behalen van grote successen.”

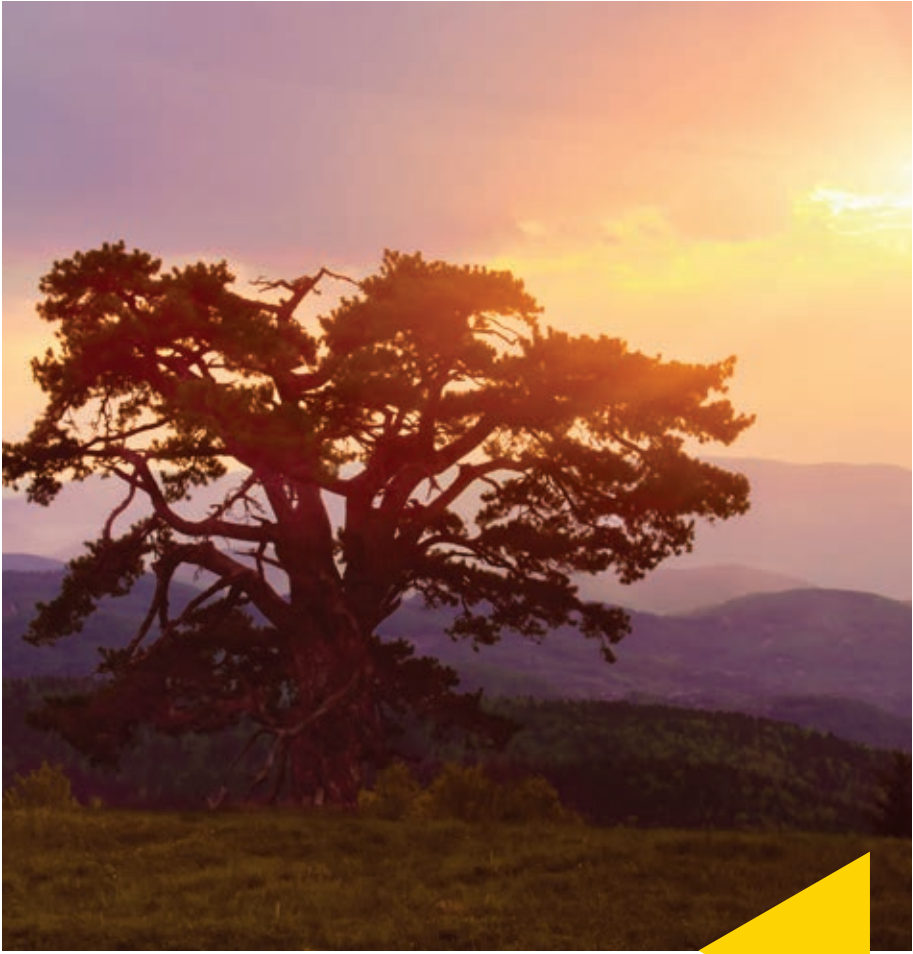
² Zimbardo PG, McCann V. *Psychologie, een inleiding*. Amsterdam: Pearson Benelux B.V., 2009; Dweck CS. *Mindset, de weg naar een succesvol leven*. Amsterdam: SWP;2013.

◀ 1 Achor S. *De oorsprong van geluk*. Utrecht: Kosmos Uitgevers;2011.

Natuurlijk zijn stellingen altijd ietwat provocerend. Toch zit hier een kern van waarheid in. Uit onderzoek van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) blijkt dat leerlingen die uit een beter sociaal economisch netwerk komen vaker naar het hogere of universitaire onderwijs doorstromen. Het sociaal economisch netwerk wordt in het licht van deze studie gezien als de maatschappelijke prestige van de ouders, het opleidingsniveau maar ook het inkomen. Studeren is immers niet goedkoop. Het is logisch dat deze categorie kinderen sneller naar het hogere of universitaire onderwijs gaan want kinderen uit hogere sociale milieus beschikken over meer financiële middelen. De ouders zijn beter in staat om op cruciale momenten in het onderwijstraject de kosten en baten in te schatten. Dit komt mede door eigen ervaring. Zij hebben hierdoor beter zicht op de kans van succes. Daar komt nog eens bij dat deze ouders vaak een hoger streefniveau voor hun kinderen hebben en hun kinderen dus meer stimuleren op het gebied van onderwijs. Het onderzoek toont aan dat er een direct of indirect verband is tussen het inkomen van de ouders en de doorstroom naar hoger onderwijs ongeacht de intelligentie of motivatie van het kind. Er zou dus voorzichtig gezegd kunnen worden dat de maatschappij "kiest" wie meer kans heeft op het volgen van een hogere opleiding en daarmee de kans

op succes gezien de kosten die aan studeren verbonden zijn³. Een van de sprekers tijdens de masterclasses, Alexandra van Huffelen, legde veel nadruk op persoonlijke eigenschappen van een student om succes te kunnen behalen. Er waren veel factoren van belang zoals de wil om hard te werken, optimistisch te zijn, een goed netwerk onderhouden, belangstelling tonen in anderen en er goed uitzien (wat overigens ook wat geld kost). Daarnaast is je omgeving ook belangrijk, zoals een stevig thuisfront met mensen die kritisch naar je zijn (wat ook weer voor een deel inherent is aan het opleidingsniveau en de sociaal economische status van je ouders). Al met al is intrinsieke motivatie, intelligentie en hard werken belangrijk voor het halen. Een groot deel heb je nog altijd zelf in de hand. Een beetje geluk is natuurlijk ook nooit verkeerd. Het leven blijft ten slotte een strategie (aldus Ernst Veen).

³ Centraal Bureau voor Statistiek. *Ouderlijk inkomen en deelname aan het hoger onderwijs*. 2013. <http://www.cbs.nl/INR/rdonlyres/A2EF3D60-A8BD-49B3-AA78-AF64979A8DDD/0/2013vakpersthemaart.pdf> (geraadpleegd op 17-5-2015).

CREATING TOMORROW